

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

เทศบาลตำบลโนนสว่าง
อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตและการประพฤติมิชอบเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งเป็นปัญหามาจากสาเหตุต่าง ๆ ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องมีการประเมินล่วงหน้าเสมอการป้องกัน การทุจริต คือการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าสำนัก/กอง และเป็นเจตจำนงของเทศบาลตำบลโนนสว่างที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ

เทศบาลตำบลโนนสว่างจึงได้จัดวางระบบเพื่อประเมินความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาลตำบลโนนสว่าง รวมทั้งกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทางในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในเทศบาลตำบลโนนสว่างและจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ

เทศบาลตำบลโนนสว่าง

ส่วนที่ ๑

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การกำหนดแนวทาง การปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริต แก่บุคลากร ขององค์กร ถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร ถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้องค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีกรทุจริต หรือในกรณีที่เกิดการทุจริตไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความก็จะเป็ความเสี่ยงที่น้อยกว่าองค์กร ที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำวัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อให้เทศบาลตำบลโนนสว่างมีมาตรการระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิด การทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. ความหมาย

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

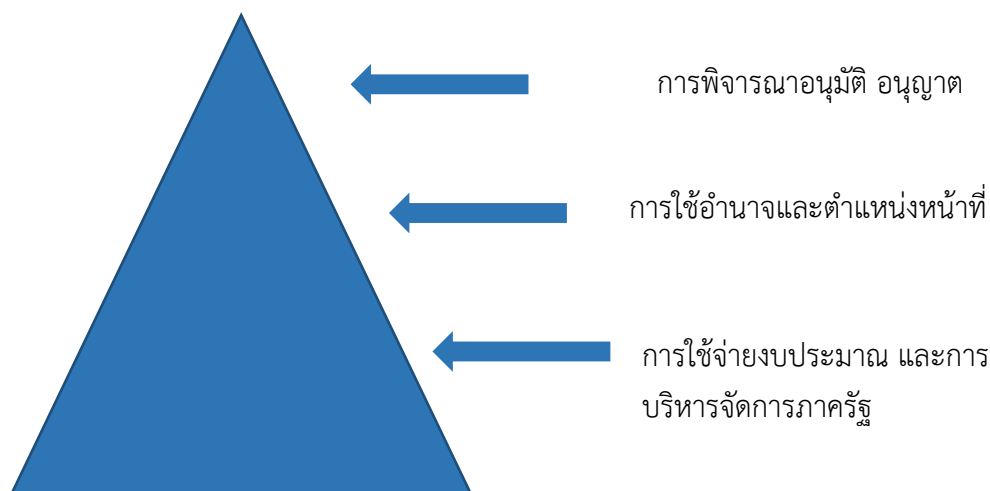
๓. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๓.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๓.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่

๓.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๔. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์ความเสี่ยงโดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการต่าง ๆ อธิบายรูปแบบพฤติกรรม เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบกับระดับ ความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง/ ในการป้องกันความเสี่ยงของ การดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในเทศบาลตำบลโนนสว่างที่มีประสิทธิภาพการประเมินความเสี่ยง (Risk Identification)

- ☐ ๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ☐ ๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่
- ☐ ๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหาร

จัดการทรัพยากรภาครัฐ

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Known Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
		Known Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีการเรียกรับเงิน หรือผลประโยชน์ในระหว่างการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของหน่วยงาน		✓
๒	การเรียกรับ เงิน หรือผลประโยชน์อื่น ในการบริหารงานบุคคล เช่น การสรรหาและเลือกสรรพนักงานจ้าง		✓
๓	การนำทรัพย์สินของราชการมาใช้ในเรื่องส่วนตัว เช่น รถยนต์ เครื่องตัดหญ้า		✓
๔	การใช้จัดสรรทรัพยากรนำไปใช้เกินความจำเป็นในแต่ละภารกิจ เช่น การใช้น้ำมัน		✓

- การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยง มีรายละเอียดดังนี้

 สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

 สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถระมัดระวังในระหว่าง การปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้

 สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม

 สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีการเรียกรับเงิน หรือผลประโยชน์ในระหว่างการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของหน่วยงาน		✓		
๒. การเรียกรับ เงิน หรือผลประโยชน์อื่น ในการบริหารงานบุคคล เช่น การสรรหาและเลือกสรรพนักงานจ้าง		✓		
๓. การนำทรัพย์สินของราชการมาใช้ในเรื่องส่วนตัว เช่น รถยนต์ เครื่องตัดหญ้า		✓		
๔. การใช้จัดสรรทรัพยากรนำไปใช้เกินความจำเป็นในแต่ละภารกิจ เช่น การใช้น้ำมัน		✓		

- เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level matrix)

➤ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

➤ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/ทางการเงินในระดับรุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/ทางการเงินในระดับไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายในองค์กร

ตารางที่ ๓ Scoring ทะเบียนข้อมูลที่ต้องระวัง ๒ มิติ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
๑. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีการเรียกรับเงิน หรือผลประโยชน์ในระหว่างการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของหน่วยงาน	๓	๓	๙
๒. การเรียกรับ เงิน หรือผลประโยชน์อื่น ในการบริหารงานบุคคล เช่น การสรรหาและเลือกสรรพนักงานจ้าง	๓	๒	๖
๓. การนำทรัพย์สินของราชการมาใช้ในเรื่องส่วนตัว เช่น รถยนต์ เครื่องตัดหญ้า	๓	๓	๙
๔. การใช้จัดสรรทรัพยากรนำไปใช้เกินความจำเป็นในแต่ละภารกิจ เช่น การใช้น้ำมัน	๓	๓	๙

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก Must	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง Should
๑. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีการเรียกรับเงิน หรือผลประโยชน์ในระหว่างการพิจารณาอนุมัติอนุญาตของหน่วยงาน	๓	-
๒. การเรียกรับ เงิน หรือผลประโยชน์อื่น ในการบริหารงานบุคคล เช่น การสรรหาและเลือกสรรพนักงานจ้าง	๓	-
๓. การนำทรัพย์สินของราชการมาใช้ในเรื่องส่วนตัว เช่น รถยนต์ เครื่องตัดหญ้า	-	๒
๔. การใช้จัดสรรทรัพยากรนำไปใช้เกินความจำเป็นในแต่ละภารกิจ เช่น การใช้น้ำมัน	-	๒

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
๑. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีการเรียกรับเงิน หรือผลประโยชน์ในระหว่างการพิจารณาอนุมัติอนุญาตของหน่วยงาน			x
๒. การเรียกรับ เงิน หรือผลประโยชน์อื่น ในการบริหารงานบุคคล เช่น การสรรหาและเลือกสรรพนักงานจ้าง		x	
๓. การนำทรัพย์สินของราชการมาใช้ในเรื่องส่วนตัว เช่น รถยนต์ เครื่องตัดหญ้า			x
๔. การใช้จัดสรรทรัพยากรนำไปใช้เกินความจำเป็นในแต่ละภารกิจ เช่น การใช้น้ำมัน			x

๕. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk - Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยงไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน

ระดับพอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ แต่อาจมีบางครั้งที่ไม่สามารถจัดการได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ แต่อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้

ระดับอ่อน : จัดการไม่ได้ หรือจัดการได้เพียงเล็กน้อย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ มีรายจ่ายเพิ่มและอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
๑. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีการเรียกรับเงินหรือผลประโยชน์ในระหว่างการศึกษาอนุมัติ อนุญาตของหน่วยงาน	ดี			√
๒. การเรียกรับ เงิน หรือผลประโยชน์อื่น ในการบริหารงานบุคคล เช่น การสรรหาและเลือกสรรพนักงานจ้าง	ดี		√	
๓. การนำทรัพย์สินของราชการมาใช้ในเรื่องส่วนตัว เช่น รถยนต์ เครื่องตัดหญ้า	ดี			√
๔. การใช้จัดสรรทรัพยากรนำไปใช้เกินความจำเป็นในแต่ละภารกิจ เช่น การใช้น้ำมัน	ดี			√

แผนดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
ของเทศบาลตำบลโนนสว่าง

ความเสี่ยงด้าน	กระบวนการ	รูปแบบ/พฤติกรรม ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกัน การทุจริต	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้าน พิจารณาอนุมัติ อนุญาต	การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตามกระบวนการต่าง ๆ ของ หน่วยงาน	การเรียกรับเงิน หรือ ประโยชน์ เพื่อการ พิจารณาอนุมัติ/ อนุญาต	๑. การจัดทำประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์ มาตรการและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับ การ จัดการข้อร้องเรียนกรณีเกิดการ ทุจริต และประพฤติมิชอบขอเจ้าหน้าที่ ๒. การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ให้แก่ บุคลากร เพื่อสร้างจิตสำนึกให้แก่บุคลากร ๓. การจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนตาม พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก พ.ศ. ๒๕๕๘ ๔. การจัดทำคู่มือแนวทางปฏิบัติสำหรับ เจ้าหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ของแต่ละภารกิจ ๕. การจัดทำประมวลจริยธรรมข้อบังคับ จรรยาข้าราชการ และคู่มือป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อนภายในหน่วยงานและ ประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรทราบเพื่อถือ ปฏิบัติ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	สำนักงานปลัด

ความเสี่ยงด้าน	กระบวนการ	รูปแบบ/พฤติกรรม ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกัน การทุจริต	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	การสรรหาและเลือกสรรพนักงานจ้าง	การเรียกรับเงิน หรือผลประโยชน์อื่นในการบริหารงานบุคคล เช่น การสรรหา และเลือกสรรพนักงานจ้าง	๑. การจัดทำประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์ มาตรการและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับ การจัดการข้อร้องเรียนกรณีเกิดการ ทุจริต และประพฤตมิชอบของเจ้าหน้าที่ ๒. การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่บุคลากร เพื่อสร้างจิตสำนึกให้แก่บุคลากร ๓. การจัดทำคู่มือแนวทางปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของแต่ละภารกิจ ๔. การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อบังคับ จรรยาข้าราชการ และคู่มือป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนภายในหน่วยงานและประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรทราบเพื่อถือปฏิบัติ ๕. มีการประกาศรับสมัครและดำเนินการ คัดเลือกอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	สำนักงานปลัด

ความเสี่ยงด้าน	กระบวนการ	รูปแบบ/พฤติกรรม ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกัน การทุจริต	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ	การใช้ทรัพย์สินของราชการ	การนำทรัพย์สินของราชการมาใช้ในเรื่องส่วนตัว เช่น รถยนต์ เครื่องตัดหญ้า	๑. การจัดทำประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์ มาตรการและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับ การจัดการข้อร้องเรียนกรณีเกิดการทุจริต และประพตมิชอบของเจ้าหน้าที่ ๒. การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่บุคลากร เพื่อสร้างจิตสำนึกให้แก่บุคลากร ๓. การจัดทำประมวลจริยธรรมข้อบังคับ จรรยาข้าราชการ และคู่มือป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนภายในหน่วยงานและ ประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรทราบเพื่อถือปฏิบัติ ๔. มีการจัดทำทะเบียนคุมการใช้ทรัพย์สิน และการเบิกจ่ายโดยเคร่งครัด	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	ทุกส่วนราชการ